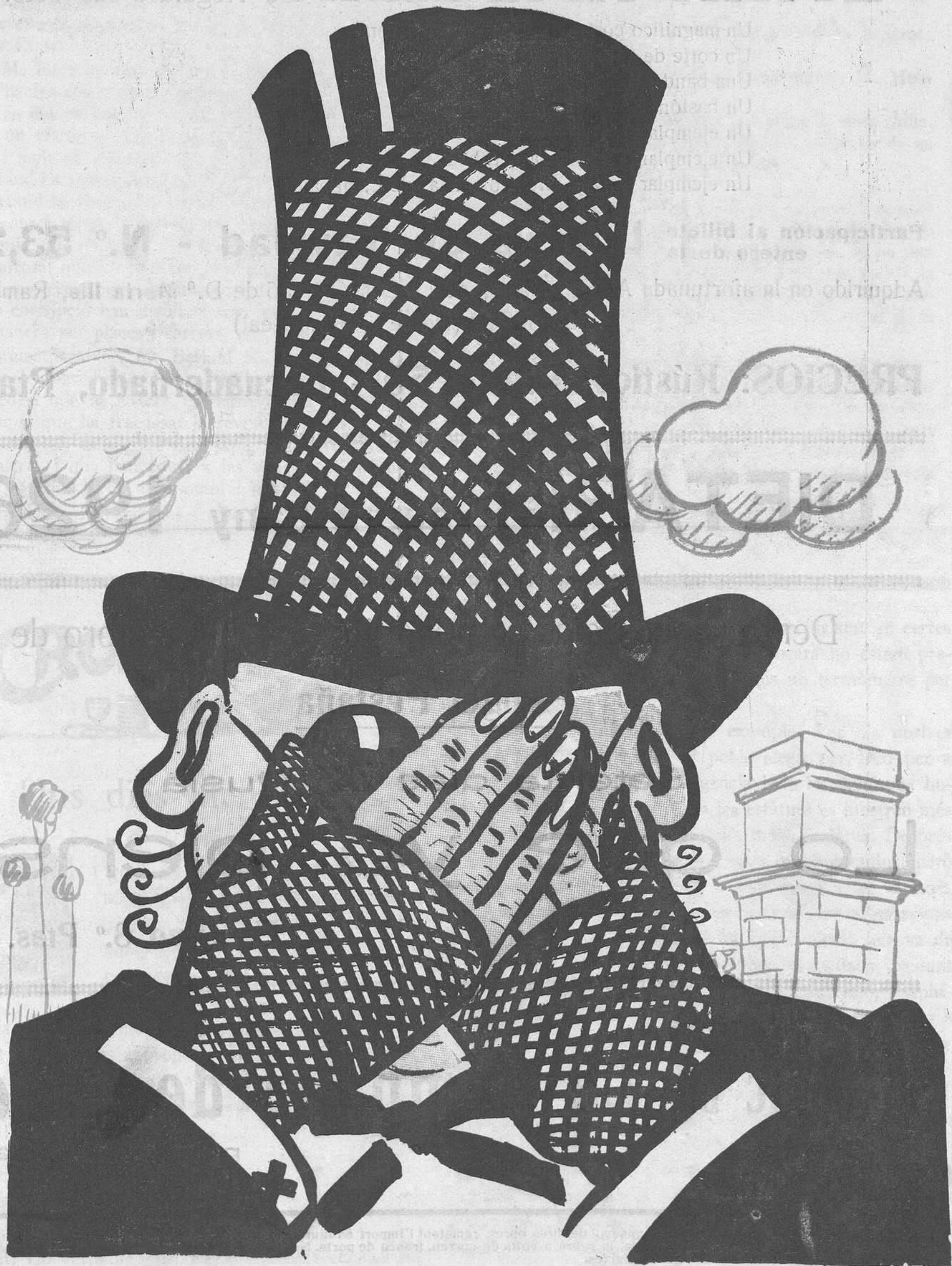

¡DONARA ALMENYS
UNA BATALLADA!
CADA SETMANA

Número especial, 20 Cts.

Números atrassats: doble preu

L'ESTATUA DE LA PLAÇA DE CATALUNYA

— Qui'n escàndoll! Quina vergonya!

Está para agotarse el popular libro

El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica, para 1926

El Año en la Mano

Publica todo lo interesante del saber humano

El Año en la Mano, Regala a sus lectores:

- Un magnífico corte para un traje de señora
- Un corte de traje para caballero
- Una bandeja de metal
- Un bastón con mango curvado
- Un ejemplar de Barcelona a la vista
- Un ejemplar de la Sagrada Biblia
- Un ejemplar de las Obras completas de Campoamor

Participación al billete **Lotería de Navidad - N.º 53,205**
entero de la

Adquirido en la afortunada Administración de Loterías N.º 35 de D.ª María Illa, Rambla del Centro n.º 23 (frente la Plaza Real)

PRECIOS: Rústica, Ptas. 1'50 - Encuadernado, Ptas. 2

DIETARIS per a l'any 1926

Dentro pocos días se pondrá a la venta el libro de

Angel Pestaña

Setenta días en Rusia

Lo que yo pienso

Un tomo 8.º Ptas. 3'50

En prensa

ALMANAC DE La Campana de Gràcia

per a l'any 1926

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuo o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extraviis si no's remet, además, un ral per a certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

LA CAMPANA DE GRACIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, Ptes. 1'50
ESTRANGER, Ptes. 2'50

Els articles d'Henri Beraud

Quina és, en l'hora present, l'actualitat internacional de més relleu? El pacte de garantia? L'atemptat frustrat contra en Mussolini? La qüestió de Síria? El problema del Marroc? La crisi francesa? La reducció del deutes aliats?

No. L'actualitat internacional més palpitant són els articles de l'Henri Beraud sobre Rússia o, millor dit, contra Rússia i contra els bolxevics.

M. Beraud és un periodista d'esquerra, de la classe dels brillants. M. Beraud no és sols un periodista brillant; és llampant i tot.

Com M. Herriot, com M. de Monzie, com M. Charles Gide, con tants altres francesos i estrangers, M. Henri Beraud ha fet son viatge a Rússia.

Avui en dia tot home d'Estat, de lletres o d'affers, per poc que s'estimi, per insignificant que sigui la seva vàlua, ha de fer un viatge a Moscú, ha d'interviuar a Trotsky, ha de visitar la tomba de Lenin, ha de parlar amb en Kumener i amb en Zinoviev, ha de dir quatre fàstics dels capdavaners de la revolució comunista.

M. Beraud ha anat a l'ex imperi dels Romanoff, a la rep. regla.

M. Beraud ha anat a l'ex imperi dels Romanoff, a la república de la falç i el martell, i, després de recórrer lliurement tots els reconcs i reconets del paradís soviètic, ve i diu que allò és una olla, que a Rússia ningú s'entén ni confia en el veí i l'amic, que els trens i els hotels són plens d'espies, que la fam que allí pateixen és apocalíptica, que hi ha una misèria paorosa, que les paraules igualtat i llibertat són un mite, que les vagues alteren sovint la bona marxa de la producció, que els camperols sabotegen el nou règim, que el comerç i els diners no han estat suprimits, que la immoralitat i la corrupció han dissolt la família, que homes i dones es banyen completament nus a la Moskowa i van de la mateixa manera per places i carrers, etc., etc., etc.

En breus paraules, M. Beraud ha recollit tot el fang del carrer, que contra el bolxevisme han pastat conservadors i reaccionaris de tota mena i l'ha llençat a la faç d'un poble, que, si és digne de compassió per les desgràcies i les tragèdies que ha sofert, és digne també d'admiració per les aventures i les empreses ideals a què s'ha arriscat.

Potser sí que ha fracassat la revolució russa. Potser sí que el comunisme és una quimera. Però el cert és que els russos són els únics que han sapigut fer efectives les responsabilitats contretes pels causants i provocadors de la gran guerra i que han cavat a les velles institucions una fossa tan fonda, que serà difícil que aixequin mai més el cap en aquelles terres d'ensomni i misteri.

I això, senyor Beraud, ens sembla que no és pas banal. Encara que el Soviet no pagui els milions prestats al tsar per l'estalvi francès.

Uns dies alegres

El grup escultòric de la Plaça de Catalunya ens ha proporcionat uns dies alegres. Són tres senyores i mitja nues, simbolitzant l'agricultura i la pesca tarragonines. La mitja senyora és el pescador, una mica afeminat.

Des del dia del descobriment, dubtem que a Sevilla s'haguessin dit més acudits a propòsit de les senyores nues.

—Es un monument aixecat a madame P...—ha dit un.

—Si això és Tarragona, què no faran a Barcelona?—ha reflexionat un altre.

I quan un badoc ha preguntat:—

—Què és això? Tarragona? Lleida?...

I un altre li ha respost:

—Galícia, home, Galícia! Que no veus els pits?

Un èxit. Un veritable èxit. Es podria confeccionar un fullet amb els epigrames que s'han ofert a les matrones

nues. Però tot això, i la ofensiva que ha esclatat en certes esferes contra la nuesa, mostra que encara no estem preparats per a certes coses. La nuesa és un termòmetre per als pobles.

Posem, immediatament, un exemple. Per als nostres germanòfils, Alemanya és el poble elegit per Déu per a mostrar el poder de la intel·ligència i de les voluntats humanes. Doncs, Alemanya és on les estàtues es mostren més desvergonyides. A més civilització, més... estàtua. Després ve la França, i ja no es veuen tants nus masculins, però molts nus femenins. Arribem a Espanya i a les estàtues no li són tolerades les més inofensives extralimitacions d'indumentària. Conclusió: Hi ha una evolució que va de l'estàtua vestida, a l'estàtua masculina despullada, passant per l'estàtua femenina sense vels. L'organització, l'aspirina, el professor, les anilines i el pas de l'oca, van units a les grans estàtues despullades. La bona cuina, el parlamentarisme, el xampany, la cançó, les modes, la pintura impressionista i les bones lletres, són paral·leles al nu femení.

Nosaltres encara no hi hem arribat, ni tan sols al nu femení. Si el masculí es mostrés, hi haurien desordres públics. Sortosament, en el grup de la Plaça de Catalunya no ha estat representat el Priorat amb el seu vi de divuit graus, sinó era inevitable la intervenció de la força pública.

PARADOX

ELVIRA REYNA I EL "CABARET"

Des de fa algun temps escriu en els diaris de la nostra ciutat una nova escriptora que té totes les nostres simpaties. Es diu Elvira Reyna i és tota una senyora de món! Sembla que la va "lancer" La Noche. De seguida va publicar una novella en una publicació menuda i setmanal i ara escriu en un periòdic de gresca i escàndol que surt a Barcelona.

Elvira Reyna és una senyora que surt de nits, que no té por de ningú i que don un cachet de civilització i d'internacionalització a les lletres. Feia molt temps que no es donava el tipus de dona intel·lectual que viu sola, va pel món i no està subjecte a les pàgines femenines dels nostres pobres diaris. I això, senyores i senyors, creguin que és una cosa molt important. Fins ara als cabarets sols hi trobaven dones equivocades. Totes elles volien fer de la mala vida i totes elles tenien ànima de dispesera. Entrar un client, demanar un cocktail, un gin, un fitz, ballar un fox-bleu, portar una toilette distingida, lluir unes celles tallades com un tríptic masònic i parlar amb els companys de taula, de carn d'olla, de desitjos de berenar pa amb tomàtec i de la verola, és una cosa que ens posava els pèls de punta. Aquesta noia que veiem pels cabarets, que es diu Elvira Reyna, que sap lligar un article, explicar una moció, lluir una toilette dísparatada i ballar perfectament un simmy, és una cosa estranya i que dona que pensar.

Dóna que pensar perquè, figurint-se si s'arriba a generalitzar la costum! Al millor entrariem en un cabaret i trobaríem a les tanguistes llegint unes novel·les d'Azorín i unes altres intentant desxifrar, com si es tractés d'un joc de paraules creuades, uns versos d'en López-Picó. Seria espantós! Ben bé, encara no sabem el que és millor, si trobar aquestes dones en el seu estat primitiu de ximpleria o parir-les com a coneixedores de les lletres.

—Cambrer, portim un cocktail de vermouth i aquell llibre de la biblioteca... Sí, "La crítica de la raó pràctica", sap?

Llavors la música tocaria el "Buenos Aires!" i ella, ballant, ens diria: —Saps que l'Schopenhauer era tot un tío!

Bé és veritat que això no arribarà mai, afortunadament, i que Elvira Reyna és una excepció honorable en aquest món estrany. Clar que és una dona intel·ligent, que ha tingut una educació meravellosa i que té l'inquietud d'ésser una dona ben diferent a totes les altres.

LES FORTUNES DE LES GRANS ARTISTES

Tothom diu que les grans artistes del teatre deixen fabuloses fortunes. Pobra gent, el que això es pensa! Hi ha, és clar, excepcions.

Es just pretendre que certes artistes gaudeixen amb el seu art, de fortunes molt honorables. Però, ja no és tant just creure's que els seus successors reben le mateixes sumes.

L'herència de la Duse serà un bon exemple. La cèlebre artista italiana actuà davant dels més importants públics del

món, cosa que vol dir que ha rebut quantitats enormes. Doncs, saben a quant puja la seva herència? A vuit mil lires.

Convinguem que no és gaire...

L'ESPOSA DE RODOLF VALENTINO
I RODOLF VALENTINO

Els aficionats al cinema que llegeixen revistes estrangeres—ai, que pocs que són!—han sentit una gran emoció. La senyora Valentino, l'esposa del gran actor Rodolf, volia divorciar-se.

Es possible? Sortosament no era veritat, era tot una mentida inventada pels periodistes, desitjosos de frapar els lectors.

No és veritat—com es volia fer creure—que ella estés gelosa de les dones que fan les pel·lícules amb el seu espòs. Així, doncs, no té cap motiu per a demanar el divorci.

Cal dir ben alt que el matrimoni Valentino s'estima com el dia del seu casament. Ho celebrem molt. No ho celebrem tant pels aficionats al cinema que, desitjosos de plats forts, haurien volgut que s'haguessin divorciat per a poder parlar un xic.

DE UN TREN

D'aquí un mes farà un any que es va concedir a l'Ajuntament de Barcelona el poder convertir en subterrani el tren del carrer de Balmes.

Moltes censures ha tingut l'Ajuntament; gairebé tothom se li ha tirat al damunt. Enveges, sempre! Ara senten tota la desgràcia de no haver-ho fet ells, els que criden, quan hi havia l'antic règim. Perquè, cal convenir—tothom ho sap—que aquesta conversió és el que durà més diners a la ciutat.

El termini concedit per a començar les obres fou de sis mesos. Ara, en fa onze que es concedí la gran millora. I, com se sap, les obres fa ja temps que estan començades. Ara que, per a fer-ho millor, en lloc d'esventrar el carrer de Balmes han esventrat tot Barcelona i el dit carrer l'han deixat intacte.

El refugi

En el ball del palau de l'excel·lentíssima senyora marquesa de X., el distingit aristòcrata don Pepet de Viladecavalls, ha fet una conquesta. Tal com sona, ha fet una bona conquesta. S'ha fet la senyora duquesa de Madrilitos. Un i altre, naturalment, són casats. Han dansat junts tota la nit, trobant-ho molt natural els respectius consorts. Per allà a les dues, han quedat entesos; l'endemà es trobarien a dinar al Mont Calvari, d'Arenys. Però l'home està un xic impacient; és molt lluny això de demà! Avui, si més no, té necessitat de besar-la.

Dissimuladament, tot ballant un "fox-trot", se n'ha endut a la duquesa a una saleta veïna al saló de festes.

—Estem sols!—exclama ell—. Deixa'm tastar la dolcesa dels teus llavis; deixa que t'acaroni la flonjor dels teus braços.

En aquell instant, la marquesa de X., mestressa de la casa, senyora que té la pretensió de fer versos, va a recitar els seus darrers poemes. La parella, no sent els del salonet veí.

—No—contestà ella a don Pepet—, això seria una imprudència. La marquesa va a recitar versos, i tothom es vindrà a refugiar an aquí.

PERSPECTIVES DIORAMIQUES

L'ABSENT

—Cavaller, una almoïna per l'amor de Déu.

Es el ceguet de la cantonada que estén la mà al percebre els passos d'un vianant invisible.

Es un homenet flac i apergaminat, de cabells blancs i membres tremolosos. La gent s'atendrix sobre la seva sort i l'afavoreix generosament. Tothom el considera molt desgraciat i la quitxalla l'envolta respectuosament, per a sentir-li tocar el deslluïrat violí, de sons agres i apagats.

He platicat una estona amb el ceguet apergaminat, i n'he tret la consoladora convicció de què és un home feliç, d'una felicitat relativa, com ho són totes les coses humanes, però ben acostada a la felicitat subjectiva i perfecta, d'origen intern, i provinent de l'absència de passions, més que dels desitjos satisfets.

Aquest vell captaire és cec de naixement, i mancant-li

el terme comparatiu, no enveja la vida agitada dels altres homes; el seu violí i el seu plany formulari, li asseguren el sosteniment i omplenen la seva solitud.

El pobre ceguet no té problemes per a resoldre, ni motius de sofriment; la seva vida llisca solitària i tranquil·la, sense angúnies ni preocupacions. Per a ell, no existeix la major part de sentiments i emocions que constitueixen normalment, l'ànima humana.

Al pobre ceguet, no l'aturmenten l'enveja, l'odi, ni la solitud, sentiments nascuts únicament de la funció comparativa, en ell gairebé anulada completament. Tampoc tenen significat, per a ell, una infinitat de paraules que per a nosaltres són elements afectius de gran importància; pàtria, honor, dignitat, sentiment del ridícul, sensibilitat estètica i d'altres que només sent d'una manera rudimentària: pudor, sociabilitat, avarícia, llibertat, etc.

Desprovista de tants factors i percepcions, la psicologia del nostre ceguet queda d'una simplicitat i platitud extraordinàries. Per a ell, és del tot inimaginable un drama senti-

L'HIVERN

—Em prova molt l'hivern! Fins tinc més gana i tot!

—Gana rai! Jo en tinc tot l'any ... i la tinc sense abric!

mental, o els horrors d'una batalla. El concepte gairebé únicament físic que té del món li impedeix la percepció d'idees complexes i coordinacions abstractes. El seu estat de consciència habitual és la visió introspectiva, apenes torbada per les influències externes. És un absent; absent a les nostres misèries, a les nostres preocupacions i deliris.

En sa qualitat d'absent el nostre ceguet és feliç, en l'ordre íntim en què acostumem a servir-nos d'aquesta paraula.

L'ànima humana és essencialment plàcida i feliç; però la naturalesa emotiva de l'home crea el dolor, embolcallant son esperit en una tela de passions i prejudicis.

El nostre ceguet ignora una infinitat d'emocions i sensacions que solament podria procurar-les-hi la visió física. La seva ceguera s'oposa com eficaç barrera entre la beatitud de son ànima i el món exterior. Per això viu tranquil i serè en la constant contemplació d'un món intern que s'ha creat per a son ús i plaer, amb els simplíssims elements de què disposa, entre els quals ocupen un bon lloc les magres sonoritats del seu violí deslluïrat.

El pobre ceguet em parla de la seva vida sense records ni enyorances. Em conta que ha tingut un gos pelut i pacient, afectuós i fidel. Un dia el perdé; no ha sabut res més d'ell. Probablement morí sota les rodes d'algun carro.

Parla de la mort sense temor ni respecte, amb curiositat, com d'una cosa llunyana. Els únics turments que l'affligeixen són la pluja i el fred. En dies d'hivern, els seus dits descarnats es crispen rígids sobre l'arquet; són hores cruels, però compensades per l'escalfor humida i flairosa de la taverna de mariners, on devorará la seva racció d'es-cudella, en un recó acollidor i preferit.

Al deixar el ceguet, apergaminat, i de membres tremolosos, m'he sorprès envejant la plàcida tranquil·litat de son ànima, eternament submergida en un dolç quietisme, veí pròxim de l'èxtasi nirvònic del qual ens parlen els orientals.

ROGER DE VILAGAIA

Consells d'amor

Amic que estàs enamorat
i tota cosa et sembla bella,
escolta a un hom desenganyat
que t'aconsella.

L'amor és un misteri gran
que ningú sap com ve ni com fuig,
té veu de foc d'Esperit Sant
i és un diable ple d'enuig.

A voltes fas el camí sol
i apar que no et diu res cap cosa
i a l'arribà al primer revolt
veus una rosa.

T'has enfilat i l'has collit
i t'ha encisat sa olor tan fina
i al cap de poc ja et sagna el pit
de la fiblada d'una espina.

Es que aquest món és tant crudel
que quan l'amor t'omple la vida
creus que en el cor t'esclata el cel
i és mentida.

Perquè una dona t'ha corprès
i has vist a ella una esperança
i t'ha donat un bes
sense recança;
t'has entregat a la il·lusió
i has curullat el cor de festa,
ve el desengany de trascantó
i de la joia res en resta.

Llavors esclata el foll despit
i fins la vida t'és amarga
i allò que fou goig infinit
t'és una carga.

Enlaira el cor, amic preuat,
i clou els ulls a tota cosa,
i deixa pel qui l'hagi esfullat
la teva rosa.

Si t'enlluerna tan se val,
clou la mirada de seguida,
val més morir d'un cop mortal
que no esllanguit per la mentida.

La dona bella té un encant
que és una flor de joia fina,
mentre el llavi et va besant
et pren el cor i t'enverina.

Ai, si el teu cor devé poruc
i no es redreça de seguida
que els mals del cor fan el seny cluc
i tornen guerxa nostra vida.

I ella somriu amb despietat
i aquest somris et mortifica
i la saps plena de maldat
i encara la trobes més bonica.

Coqueteria i vil engany
inquietud que ens desespera,
l'amor és flor que des del tany
ens encisera.

Ai si la culls! sobre la mà
nirà perdent la color fina
i poc a poc s'esfullarà
i sols et restarà l'espina.

Amic del cor, fuig del parany
d'aquesta dona que t'encisa,
si a cas ton cor cau en l'engany
la teva vida serà grisa.

Val més fer sol tot el camí,
ben sol abans que t'hi acompanyi
un foll misteri i un sofrí
d'una bellesa que t'enganyi.

Riu-te dels lais i del neguit
que una amor frívola al cor posa,
omple de llum els cinc sentits
i pel que nat la vida, gosa.

No vulguis encongir el teu pas,
viu el present, l'ahir oblida;
demà, no saps pas si viuràs.
Avui que vius, gosa la vida.

SALVADOR PERARNAU

El nou Tartarí

No han passat pas aquells temps en els quals Tartarí de Tarascó volgué caçar el lleó de l'Atlas als voltants d'Algèria. Però, llavors, només calia prendre un bitllet, facturar les seves nombroses caixes d'armes i de municions i prendre un vaixell.

Les coses han canviat. El temps d'ara és molt més complicat.

Mr. Fred Haines és un èmul americà de Tartarí. Com ell, ha tingut la fantasia de volguer caçar el lleó a l'Àfrica. Però, tot li han estat dificultats administratives. La causa ha estat els seus pobres fusells. Mr. Haines duia dos senzills fusells i algunes mils bales. Ni les armes ni les municions poden passar. Ajudat del seu cònsol, remou cel i terra per a poder introduir els dos fusells en terra africana.

Per què tanta cosa per dos pobres fusells, quan Abd-el-Krim ha equipat tot un exèrcit sense que se li digués res?

UN FRESC

—L'apenyoro per faltes a la moral.
—Més hauria d'apenyorar a les estàtues de la Plaça de Catalunya

La primera estàtua de la Plaça de Catalunya

A la Plaça de Catalunya, volem dir del senyor Nebot, s'ha inaugurat la primera estàtua. Uns quants dies abans aparegué un gran envolum de tela de saca tapant un dels sòcols que hi havien posat. Què passarà aquí dins?, tot-hom preguntava. Adhuc els més poc perspicaços veien que hi posarien una estàtua. Però, què seria? Es tractava d'un monument al "Comendador", o al baró de Viver, o al senyor Nebot? La intenció era aixecar un monument al senyor Nebot, però a darrera hora, el senyor Nebot ha canviat d'idea—com ha fet sempre, com a veritable savi que és—i ha desistit d'aixecar-se un monument a ell mateix. Ja tindrà temps de fer-se'l. Ara, ha volgut aixecar un monument a Tarragona, no gens menys. Sabem que vol significar Tarragona perquè ens ho han dit.

I ens sembla que els tarragonins s'hi enfadaran.

El monument és obra de l'escultor senyor Otero i representa un grup de dones, totes nues. Nosaltres, mai criticarem el desnú, però reconeixem que en aquest grup hi ha massa carn—massa carn de guix s'entén!—Són dones d'aquelles que si ens cauen al damunt ens aixafen; francament, creiem que les gentils tarragonines no són tan obeses.

En conseqüència, volem dir que el monument és dolent. El senyor Otero, però, no en té cap culpa.

El senyor Nebot li havia encarregat el seu retrat i ja el tenia fet; li havia sortit magnífic. Després, donant-li dos dies justos de temps, el senyor Nebot li va fer esculpir aquest grup. Es fet, per tant, a cuita-corrents.

S'ha discutit molt el perquè el monument és de guix. Ningú no hi troba cap explicació. Nosaltres creiem que és perquè el dia que es torni a desfer la Plaça de Catalunya, mai no farà tanta recança llençar un monument de guix com ho faria si fos de marbre, per exemple.

RAJA LA FONT

Sí, senyors, la font de l'art raja de valent a totes les galeries. Enguany les pluges artístiques han començat junt amb les pluges d'hivern, i per aquest camí aviat plourà sobre mullat.

A la "Sala Parés", sense anar més lluny, en Francesc Vayreda, que creiem ha trobat la dreuera que cercava, car fa molta via, ens mostra uns quants paisatges bonics, amaratats de sol i molls encara de la pluja del dia abans: *La riera* i *Dia plujós*, són del milloret que li havem vist al jove artista. En canvi, en la figura ens sembla que avença poc a poc, encara que trobem en el *Nu*, una carn fresca i tendra que no és pas congelada com la que ve de l'Argentina.

Al costat d'en Vayreda, que és tot emoció, hi exposa en López Morelló uns magnífics tapissos de "guayaba" plàstica, dibuixats amb traça, compostos amb grapa i pintats amb gust; aquest López Morelló es veu que té una fantasia verament indiana i un devassall de coloraines orientals a la paleta, no s'acaba mai; res, que ha agafat una corda decorativa que li durarà molt de temps; sobretot, mentre no s'aprimi.

Ço de què raja la font de l'art, no ho deia perquè sí: a les "Galerías Layetanas", mestre Barrau hi exposa cinc formoses pintures, de les quals quatre són de tema "aquàtic"; en primer lloc trobem *La lletera* a cavall d'un ruc; no és aquesta la famosa lletera d'en Samaniego, sinó una xicota ibicenca, maca, alegroia i fresca, que us saluda amb una rialleta de satisfacció, al camí hi cau un sol que encén les pedres, mes que no pot atravesar el paraigües vermell que la cobricella i li dona llússor de visió camperola. Molt bé, Barrau; d'això en dic fer noies maques i pintar com cal; amb aquesta tela, l'escaienta composició de les *Aiguaderes* i aquella senyorívola *Sortida del bany*, que és més bonica que la mateixa realitat, es pot fer rotllo a tot arreu, encara que el nostre excellent pintor no ho necessita, perquè fa molt de temps que el té fet. O, i que és un rotllo de primera.

La comarca d'Olot dóna tanta aigua fresca i cristallina com bons pintors de la contrada, essent un dels més personals l'Olivet Legares, el qual exposa a les mateixes "Layetanas", fins a vint-i-dues pintures ben airejades, lluminoses i d'amples horitzons. Sobressurten *Dia de pluja*, és clar! per l'encert de les seves grisors i *Fajol florit*, encara humit de rosada; *Ametllers florits*, que té sentor de versos de "Jocs Florals", i el quadro *Estiu*, el més important de tots, amb la seva fogosa simfonia de verds que enamora.

L'Olivet Legares és un "virtuós" del paisatge. Que mai no agafi cap vici artístic, li desitgem pel seu bé i el de la nostra pintura.

Els "Conreadors de les Arts", simpàtica agrupació de joves que cerquen les dolces emocions estètiques i no tenen res de "reconsagrats", fan a les "Layetanas", també, una exposició col·lectiva que és la tercera de la tanda que es proposen celebrar, per tal de donar-nos a conèixer el seu treball i el seu avenç. Heu's ací ço que exposen entre altres coses; Antoni Bescós, *La fàbrica*, d'un realisme anguniós; Laureà Bonet, un paisatge ben vist a *Contrallum*; Josep Bou, una *Platja popular*, enfocada amb encert; Alexandre Coll, un *Matinal* de tons clars, molt decoratiu; Lluís Gómez, *L'antiga vila de Tossa*, daurada pel sol ponent; Francesc Guinart, una marina d'*El port* de Barcelona, justa de valors; Carme Llobet, un bodegó que té qualitat; Joan Marcé, dos paisatges tractats a la moderna; Josep Picó, un parell de teles impressionistes de bona llei; Alexandre Sola-

na, un bonic *Recó de poble*; Vila Puig, dues notes de paisatge, ben personals; Ramon Ribas, l'únic pintor de figura, dos retrats de senyoreta ben dibuixats i pintats amb la cura d'un home de seny. L'escultura està representada per en Josep Cairó, el qual exposa unes testes carneses en bronze i pedra i una bonica figura de noia en guix,

Estudi, perseverància, facultats, nobles propòsits; heu's aquí ço que veritablement exposen els "Conreadors de les Arts".

Ves si raja la font!

C. ARBÓ

Sant Martí

Tothom coneix aquell gest generós de Sant Martí, el soldat. El bon home—llavors encara no era sant—anava a cavall i se li acostà un pobre despullat a demanar-li caritat. Sant Martí—aleshores li deien en Martinet—desembainà el sabre i va partir en dues la seva capa, la meitat per cada u. Aquest és el seu bell gest, bell a desgrat dels que diuen que tanmateix haguera pogut donar tota la capa.

En Martinet, aquell dia, anava de pressa cap al quarter, car feia tard a llista; el cavall li anava al galop. I els cinc minuts que s'entretingué partint la capa el varen fer arribar tard.

El capità, en veure'l el cridà. Martinet s'hi acostà i es quadrà.

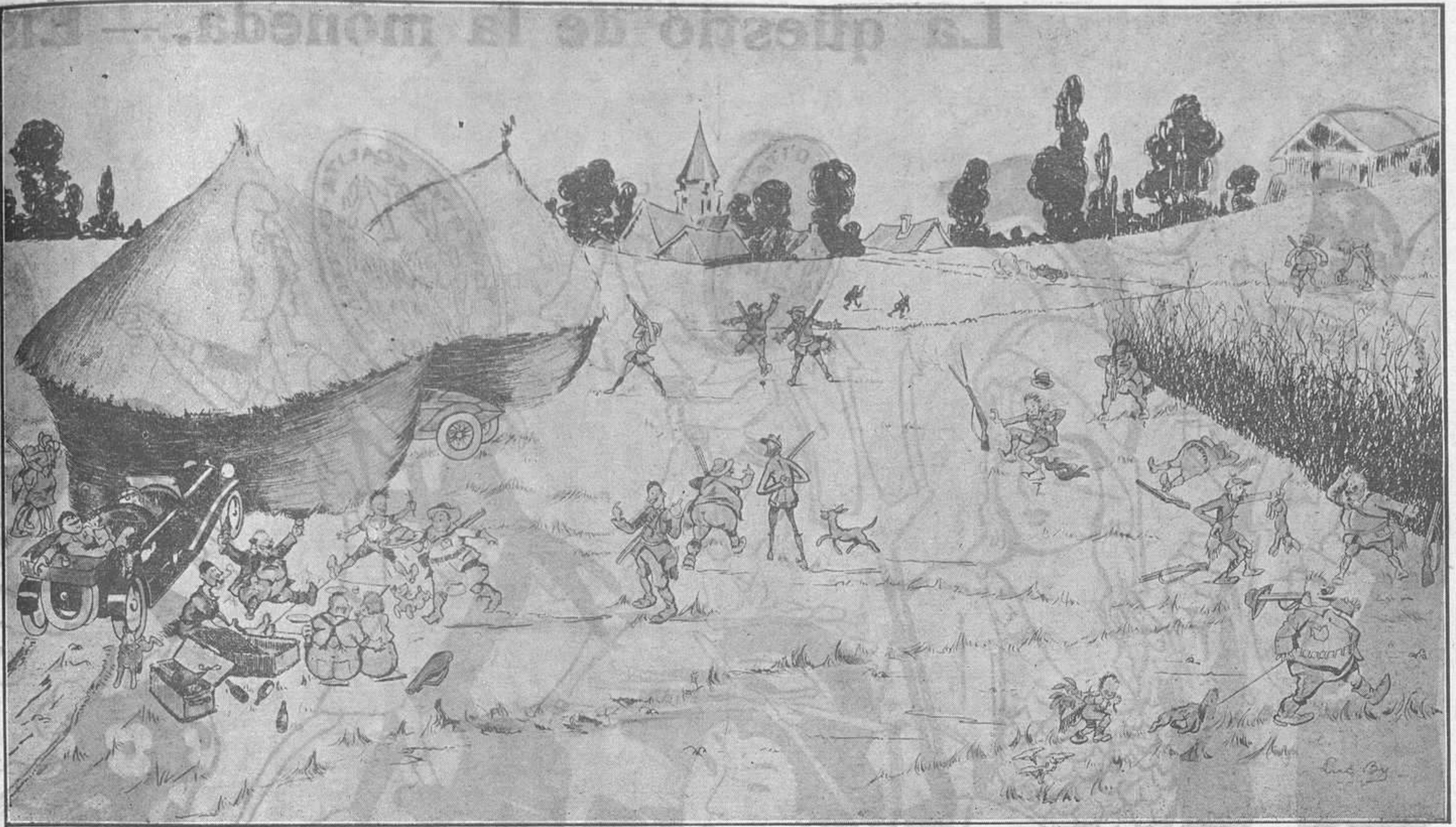
Llavors, el capità li veié la capa partida. Li clavà un escàndol com pocs se n'han clavats mai; fins diuen que un sargent li donà una bufetada. I acabà, el capità:

—Tens un dia d'arrest per haver arribat tard a llista, i vuit dies per fer malbé les prendes militars.

MUSSOLINI

El cap de les camises negres celebrant el tercer aniversari de la marxa sobre Roma

LA CACERA

—Vols dir que podem caçar quelcom que no siguin gossos o persones?

La nostra enquesta

Fa unes quantes de setmanes vàrem obrir una enquesta sensacional. L'Ajuntament vol obrir tota la ciutat; ja ho és tota, oberta. Però, per si de cas hi hagués algun carrer que no ho estés, demanàvem als lectors que ens ho comunicessin, segurs que l'Ajuntament ho agrairia i faria esventrar de seguida el dit carrer.

Crèiem que ningú no respondria. Però, ens hem equivocat. Ha vingut una resposta. En saber-ho, l'Ajuntament en corporació ballarà de content. Veu's ací la resposta:

Senyor Director:

Desitjant aportar mon humil concurs a l'enquesta oberta per vostre popular setmanari per si hi ha algú capaç de descobrir un lloc tranquil que s'hagi lliurat de la fúria demolidora municipal, puc assenyalar-ne un on no ha merescut encara la seva atenció edilícia. Aquest privilegiat indret és el monument a Mossèn Cinto Verdaguer. Es que resta aquest felix redós ignorat per nostre excellentíssim Consell? No; fent-se càrrec de què existeixen certs ciutadans que senten la necessitat d'esplaiar-se a son grat, fent gala de la seva benivolència els ha ofert el monument al místic poeta perquè puguin gaudir d'una absoluta llibertat xauxística.

Per això veureu fer-hi en aquelles grades suculents costellades i llurs parets donen franca acollida als aficionats a la caligrafia mural, sense l'oposició de ningú. La quitxalla, sense por a represàlies, poden exercitar-se a pedrades contra els blancs excellents que ofereixen els frisos i escultures dels germans Oslé. I si algú li apreta una necessitat fisiològica apremiant, pot satisfer-la tranquilament i a qualsevol hora al peu mateix del pedestal, sense destorbs ni intervencions inoportunes.

Algú ha qualificat aquest procedir característic ja en

aquell indret, de profanació i atemptat a l'Art, la Moral i la Higiene, com dies enrera objectaven *La Publicitat* i *El Diluvio*, però això no són més que ganes de censurar.

Segur que sabreu agrair-me aquesta modesta aportació per vostra útil enquesta, queda de vostè afm., s. s.

UN CIUTADÀ ALPINISTA

El senyor García Anné ha donat una conferència ben divertida

La setmana passada el regidor dels d'ara, ex-federal i ex-periodista, senyor García Anné—que dit sigui de passada és l'home de l'Ajuntament que porta uns trajos més eròtics—donà una conferència al Saló de Cent—pobre Saló nostre, com t'has de veure!—sobre Cases Barates.

Començà dient que no seria eloqüent, i ell va fer tots els esforços per a ésser-ne, d'eloqüent; cal dir, però, que digué la veritat, car no va ésser eloqüent el seu florileig oratori, resultà molt divertit, això fou la nota més característica del seu parlament. Ens parlà de "cierto mar proceloso entre cuyas encrespadas olas un héroe se ahogaba". (Quina frase, carai!)

Però, encara, allà on estigué millor és quan es dedicà a saber si les Cases Barates havien d'ésser municipalitzades o no. El senyor García Anné creu que l'Ajuntament no seria el "casero" ideal ni model, puix l'Ajuntament ofega sempre el contribuïent (un altre que es troba en el "cierto mar proceloso"). Essent així, va dir el conferenciant què es pot esperar de l'Ajuntament sinó que augmenti abusivament els lloguers, i si no el paguen procediria per l'embarg (qui ho diria que el senyor García Anné forma part d'aquest Ajuntament?). L'*edilicifòbia* de l'orador anà més enllà. La municipalització portaria un altre perill, que les cases barates es donarien a l'amic polític, al mató del cacic i no al necessitat.

Realment, sentir un regidor que diu tot això del seu Ajuntament i a més dir-ho en un llenguatge que vol ésser eloqüent i resulta de catedràtic d'Institut, és molt divertit.

La qüestió de la moneda. — Els uns la ballen magre i altres grassa

Nord Amèrica - Anglaterra - Japó - Argentina - Holanda - Suècia - Dinamarca - Espanya - Noruega - Alemanya - Suïssa - Austria
 Portugal - Bèlgica - Itàlia - França - Txec-Eslovàquia - Yugoslàvia

TEATRES

LICEO

Estrena de "Intermezzo", del mestre Strauss.—"La Bohème" per Fleta.—Reposició d'"Orfeus", del mestre Gluck.

Dijous de la setmana passada, l'empresa del "Liceo" donà un veritable esdeveniment artístic, no un esdeveniment d'espectacle: l'estrena de l'òpera en dos actes del mestre doctor Richard Strauss, "Intermezzo".

Strauss, és, ben segur, el millor músic modern. Totes les seves obres són una perfecció de tècnica, d'inspiració, de gràcia, d'elegància, d'art. La seva música apassiona el món intel·ligent sencer; naturalment, els devots dels cantants a base de trucs s'hi avorrexen. La música del mestre Strauss és, àdhuc, superior a la de la millor òpera russa—parlem sempre d'autors moderns.

Veu's aquí perquè els nostres veritables amants de la música esperaven amb entusiasme la nova obra del doctor Strauss.

En "Intermezzo" com en "Heldenleben" i "Simfonia domèstica", Richard Strauss ens presenta ell mateix, el seu propi esperit, ens presenta amb tota cruïda la seva esposa, el seu fill i ell. Pertany al gènere que ell en diu "comèdies" burgeses.

Diem de pressa, per a dir en una paraula què és l'obra, que és ben digna del mestre Strauss.

"Intermezzo" és altament original. Strauss barreja amb atreviment i maestria el recitat amb el declamat; el moment més atrevit és, indubtablement, aquell paragraf de dotze mots, dels quals el primer és parlat, els cinc que segueixen cantats, dos més parlats i els restants cantats. En els moments culminants de l'òpera, no obstant, la declamació queda ofegada per la música.

Es tracta, per tant, d'una obra originalíssima i tan difícil com original. Això explica la gran deficiència de l'orquestra, per més que el mestre Karl Alwin fés tot el que va poder.

Els moments millors d'aquesta excellent gran obra són: gairebé tota l'escena cinquena, l'episodi dels "skis" i l'escena vuitena del primer acte; del segon, les escenes segona i final.

La interpretació, cap cosa extraordinària. Això fou degut també, segurament, a lo difícil de l'obra. La senyora Hussa, malgrat això, va mostrar-se com la gran artista que és; força bé, així mateix, el tenor senyor Stieber-Walter i el baríton senyor Keuner.

La presentació, deficient. La plataforma giratòria—de la qual l'empresa havia fet gran propaganda, com si fos una cosa més important que els grans mèrits d'"Intermezzo", al "Liceo" sempre l'espectacle ha convençut als abonats més que no pas l'art pur—no va convèncer a ningú.

El llibre de l'obra, dolent de debò. Strauss és tan bo com a músic com dolent com a literat.

Abans d'"Intermezzo" l'orquestra interpretà molt bé—aquí sí que vàrem sentir una bona orquestra!—la meravellosa "Mort i transfiguració", de Strauss.

Dissabte passat varen tornar a exhibir al "divo" Fleta amb "La Bohème", de Puccini. El teatre ple de gom a gom, com les altres vegades que ha cantat Fleta. Miquel Fleta cantà l'òpera tan bé com havia cantat "Carmen" i "Tosca", és a dir, com un home dotat d'una excellent veu i d'una tècnica de cantant, però mancat d'art. Com era d'esperar, al final de l'obra cantà una altra vegada les "Granadinas" (ja n'estem fins al cap d'amunt, de "Granadinas") i la "Romanza de la flor". Va rebre els grans aplaudiments que sol rebre sempre.

Qui interpretà amb veritable art "La Bohème" fou la Matilde Revenga, cantant de bellíssima veu; ens va donar una Mimí deliciosa.

Amb aquesta obra havia de debutar el baix senyor Masini-Pieralli, però es trobà malament i l'hagué de substituir el senyor Giralt.

La direcció orquestral del mestre Paolantonio tan irregular sempre: moments molt bé, altres molt malament.

I dilluns d'aquesta setmana hi hagué la reposició d'una magnífica obra: "Orfeus", de Gluck, anys ha no representada. No

hem de parlar ara de l'obra, ja coneguda pels amants de la música. "Orfeus" és una de les obres mestres de l'escena musical. Cal dir només, per a donar una idea de l'excellència de l'òpera, que són quatre actes en els quals hi surten només dos cantants i un d'ells encara té un paper secundari, i no obstant, això apassiona al públic devot; els dos primers actes només hi ha un cantant. El chor, és clar, també hi té el seu paper.

El mèrit principal d'aquesta obra, com de tota la música de Gluck, és la serenitat i la senzillesa.

La senyora Zinetti, en el paper d'"Orfeus", que és el cantant de l'obra, va fer meravelles. Quina artista! Molt bé també la senyora Bucciantini en el paper d'Euridice, i la senyora Roca, encara que hi té un insignificant paper, és digna també d'elogis.

El chor, que sempre queda malament, en "Orfeus" no ens desagradà tant. El cos de ball, especialment la ballarina senyoreta Manolita del Río, va estar bé com poques vegades. El mestre Paolantonio dirigí l'orquestra més bé que d'ordinari. La presentació i els decorats, infames, feien fàstic; sembla mentida com una empresa gosa presentar una obra tan malament.

Resta parlar de l'"Aída" per Fleta, Segura Tallien, Carrara, Zinetti i Massini Pieralli, posada en escena aquest dijous passat.

ROMEA

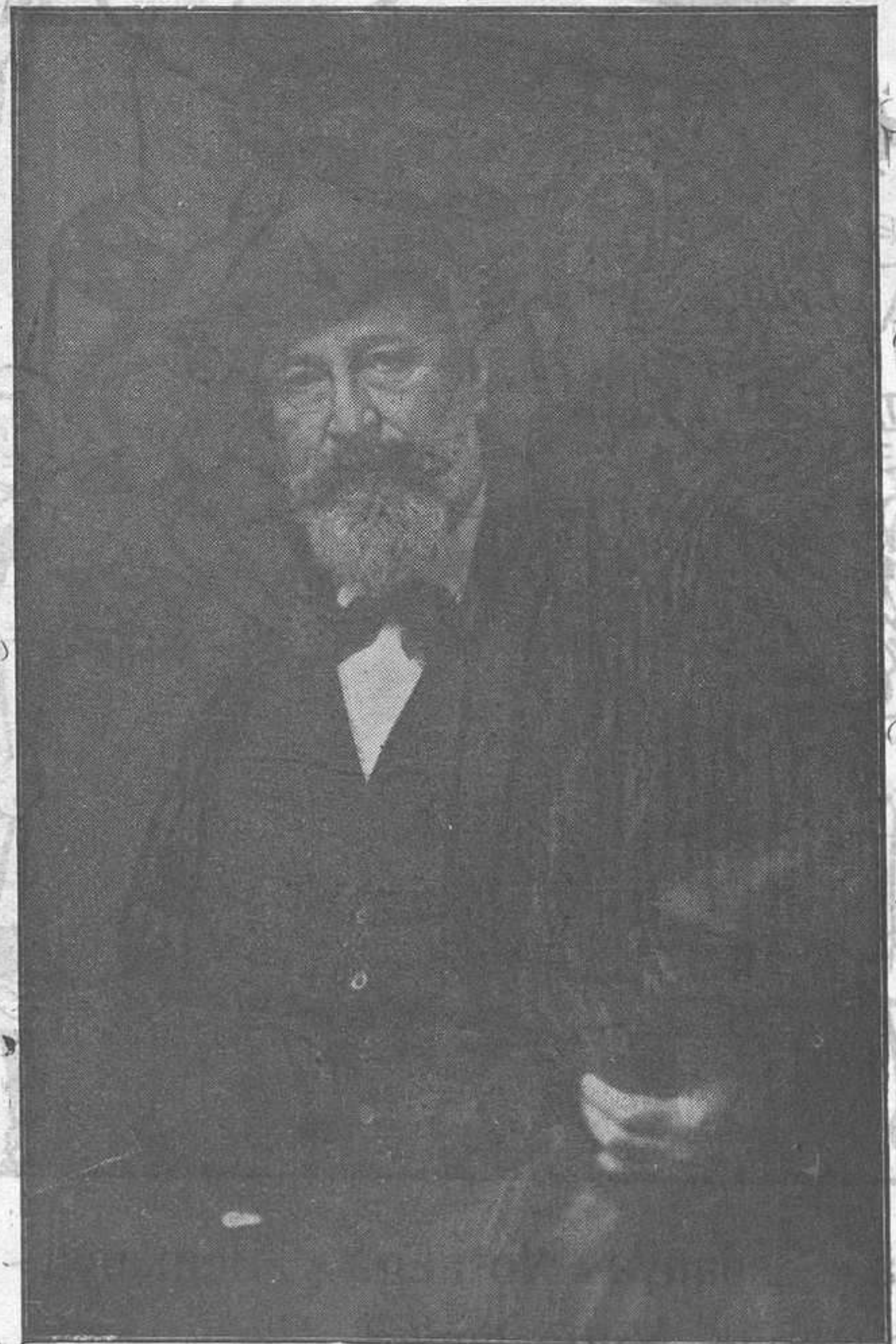
"Déu hi fa més que nosaltres", de Carles Soldevila.

En Carles Soldevila és un bon noi i un bon escriptor. Ara que, com que escriu a "La Publicitat", tothom el té per savi. Es a dir, que té que fer, segons la gent, coses imponents. Naturalment, en Carles Soldevila que és un esperit equànim i senzill, ha escrit una comèdia lleugera i plaent, que el públic ha aplaudit moltíssim i ha rigut extraordinàriament. Doncs bé, la gent important, els "grossos", després d'haver rigut com unes criatures, després d'haver aplaudit com uns apassionats, surten dient:

—Està bé aquesta comedieta...

—Sí, no està malament...

Doncs què es pensaven? Que tenien que veure Molière? Que

SANTIAGO RUSIÑOL

tenien que veure Shakespeare? En Carles Soldevila ha fet una comèdia en dos actes sota el títol simpàtic de "Déu hi fa més que nosaltres". Tant l'Aymerich, com Maria Morera, com doña Maria Vila, com don Pius Daví, com en Parreño, com en Teixidó, han interpretat fidelment llurs papers, fent-ne creacions, s'ha passat molt bé la vetllada i ademés hi ha obra per temps. Què voleu més?

S'ha estrenat amb èxit magnífic la nova producció de Santiago Rusiñol.

Anit passà pel teatre català "Romea", la gràcia mediterrània de Santiago Rusiñol. L'home de la pipa i del somriure meravellós va donar-nos una mica d'alegria i d'optimisme, fent-nos oïdors d'uns dels diàlegs més saborosos que s'han escrit en català. "Un matrimoni de conveniència" és una comèdia de la que se n'ha de parlar molt i s'ha de representar molt.

Santiago Rusiñol ha fet una comèdia una mica irònica per a les dones, però les dones l'han acceptada perquè en Rusiñol quan fa broma no ho fa pas amb mala intenció, sinó amb el desig de passar l'estona tot ço bé que es pugui. "Un matrimoni de conveniència" és una comèdia divertidíssima. En el pròxim número parlarem com cal. Avui, quasi sense temps, sols volem significar el nou triomf del "sprit" del nostre il·lustre humorista i l'èxit assolit en la interpretació per la admirable Maria Morera i el divertidíssim Avel·lí Galceràn.

GOYA

"La màscara y el rostro", de Luigi Chiarelli, traducció de Lepina i Escobar.

L'excel·lent companyia de teatre argentí, que actua al teatre "Goya", ha estrenat l'obra de l'autor italià Luigi Chiarelli, traducció espanyola de Lepina i Escobar, "La màscara y el rostro". Es una obra bona de debò, d'aquelles obres de teatre modern, que cal recordar sempre. "La màscara y el rostro", és una comèdia grotesca en tres actes. Amb una grapa de mestre, Chiarelli fueteja el matrimoni, la dignitat dels homes i l'honor de les dones. Es una obra de teatre desvergonyat.

Feia temps que no havíem vist a Barcelona cap obra tan bona. La companyia argentina, gairebé tan bona com l'obra, la va treure molt bé.

Carlitos Gardel, al final, continua cantant els seus tangos i complaguent la nombrosa concurrència.

"En un burro tres baturros".

Segueix triomfant la companyia argentina. Després de l'èxit de "La màscara y el rostro", en de Rosas ens ha presentat "En un buro tres baturros", que ens ha fet riure molt. Ens passem la vida sentint dir que de l'Amèrica sols vénen ballarines de tango, cocos y plàtans, però també de vegades ens arriben troupes artístiques que res tenen que envejar a les naturals del país. Si més no, tot el contrari. En de Rosas és un actoràs que sap de què va i la companyia molt ben ajustada reuneix condicions per a fer les coses perfectes.

Segueix actuant com "fin de fiesta" en Carlets Gardel, que amb el seu to romàntic i la seva veu suau, està conquistant el cor de totes les dones malaltisses de Barcelona i voltants. Canta uns tangos!

VICTORIA

La companyia Giménez-Nicolau segueix representant "La Ciutadella". El públic segueix anant-hi i tot marxa bé. Ara s'estrenarà una comèdia de Josep Maria de Sagarra, que el poeta jove i il·lustre ha escrit exprofés per a Mercè Nicolau. "L'assassinat de la senyoreta Abril". Sembla que es tracta d'una obra amb molts ets i uts. Una obra transcendental i, sobretot, molt "paralelística".

OLYMPIA

Continua actuant amb el mateix èxit la divertida i bona companyia de circ, que tant plau al públic. S'han renovat al-

guns números del programa. Cal dir, però, que els nous números no desdiuen per res dels que se n'han anat.

BARCELONA

Al "Barcelona" els senyors Simó-Raso y Zorrilla han estrenat una nova ximpleria del senyor Muñoz Seca. "Lo que Dios dispone". Es tracta... Ben bé, no sabem de què es tracta. Però els senyors Simó-Raso i Zorrilla fan riure molt.

NOVEDADES

La distingida companyia de drames policíacs Azerval ha estrenat "La tragedia del Gólgota". No es tracta pas, com en altres funcions, de persecucions de lladres i serenos. Es tracta d'un drama sacro-religiós. Semblem a Setmana Santa. Al "Romea", "Déu hi fa més que nosaltres; al "Barcelona", "Lo que Dios dispone" i al "Novedades", "La tragedia del Gólgota". Res, és cosa de pensar que a Betlem deuen estar més distrets.

COMICO

"Kiss-me", Kiss-me", sempre Kiss-me", com diria aquell de la Radi. Ara preparen uns trucs nous per anar tirant. Són a les 280 representacions, a teatre ple. Facint-se'n càrrec de què deuen estar cansats de guanyar diners.

TALIA

Al "Talia" varen estrenar una revista que es titulava "Maj-Hong". El dia de l'estrena en poc més hi ha trets. Ara diuen que s'aguanta. Aquesta notícia es devia publicar en la secció de fets sagnants, però com que no en tenim en el nostre diari, ho traslladem a la secció d'espectacles perquè el fet ocorregué en un teatre.

TIVOLI

S'ha estrenat "Margaritiña", amb música del mestre Zamaois. Tant la Mary Isaura com la Tana Lloró, com en Sagi Barba, com l'autor de la música sortiren a saludar al públic, que estava complagut d'haver escoltat una música suau i agradable. La Mary Isaura va tenir un èxit esclatant.

NUEVO

"La corsetera parisina" és una opereta (sic) que signen els senyors Escobar i Nelson. Suposem que aquest Nelson no serà el famós almirant anglès. L'obra és llastimosament dolenta, però dolenta de confiança. Ni la música ni el llibre—sobretot el llibre, escrit en un castellà estrofolari—valen res. Es llàstima que artistes com Agnès Berutti, Empar Romo i Manuel Rusell—no mencionem al senyor Albadalejo perquè la seva gràcia de tenor còmic (?) és una gràcia completament desagradable—, perdin el temps representant obres així.

ESPAÑOL

Per a avui hi ha anunciat el vodevil "Canvi de camises". El títol indica ben clarament que no es tracta d'un vodevil, sinó d'una porqueria. Què hi farem!

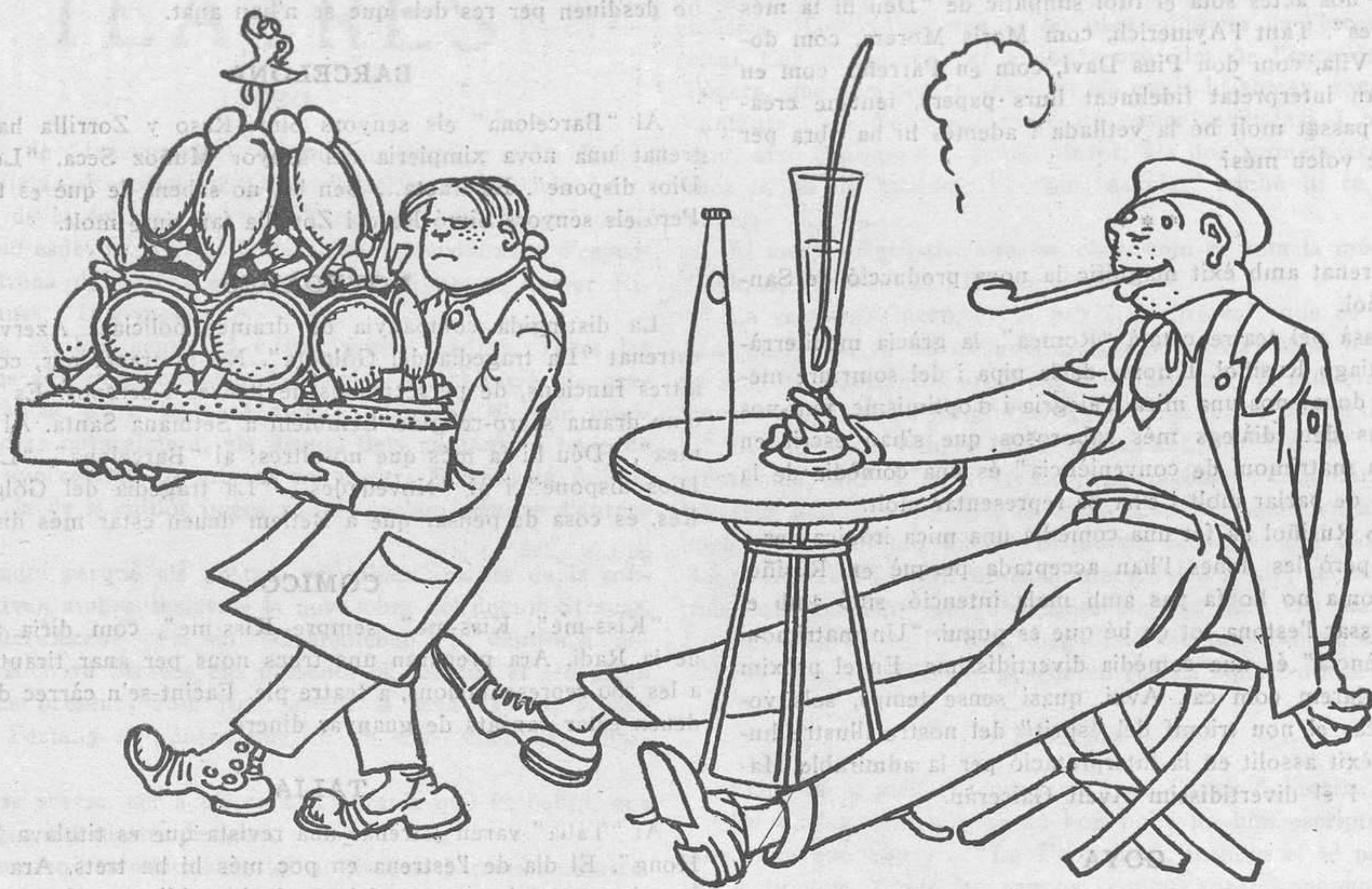
ELDORADO

Té ben merescut el nom de "Coliseu de Varietats", aquest teatre. Entenem l'èxit que obtenen les atraccions Luce et Licette, acróbates còmics; The 3 Hassans, ciclistes al filferro; Raquelita, cançonetista; Pepeta Carreras, ballarina; Les Favorites, Lucinda de Latorre, cançonetista; Troupe Bory, atracció coreogràfica, i l'eminent artista Amalia de Isaura.

COLISEU POMPEIA

La companyia Claramunt-Adrià, que actua en aquest teatre, diumenge passat estrenà el drama en tres actes, del nostre col·laborador "Fidel Grifol" "La fera". Es una obra senzilla de gran força dramàtica i còmica. Agradà al públic. Felicitem el nostre amic per la seva obra.

BOR

COSES I COSETES

—I ara! Una mona en aquest temps?
 —Que no ho sap que així com hi han roses, hi han mones de tot l'any.

Salut i Força

FUTBOL

No se us ha aixamplat el cor a vosaltres, esportius, davant la ressonant victòria de l'“Espanyol” a París? No? A nosaltres, confessem que gairebé que sí; no hi podem fer més: les coses bones ens impressionen.

Ara, que també us direm que de vegades les coses vénen quan un home no se les espera, perquè dieu si calia esperar-ne res de bò després d'una lluita tan formidable de telegrams que entre els d'aquí i els que van corrent món, hi hagué. Els d'aquí no es cansaven de dir: “Veniu, que la Copa és nostra”, i els d'allà vinga fer el “tonto”, perquè, sens dubte, que tot “allò” els anava tan bé que ni pintat.

Els d'aquí, com a conseqüència de tot això, sofriren una desfeta fantàstica i els d'allà també a conseqüència d'això, aconseguiren una victòria un xic antàstica; en conjunt, que es perdé una copa i els d'allà rehabilitaren l'honor que una selecció catalana va mig perdre.

I sabeu què motivà aquesta victòria? Ja us ho direm, encara que el que ens varen dir ens ho creiem a mitges. Diu que va ésser que Zamora havia aturat els nervis i no feu exhibicions de cap mena. Després també diu que el “goal” que li marcaren no el va protestar; això sí que no ho creiem.

El diumenge passat fou un dia que per als amants de les sorpreses els venia al punt. I diem sorpreses perquè n'hi hagué de debò, i la més important fou que l'“Europa”, que no havia guanyat cap partit, presentant el reserva, en guanyés un.

Res, que els asos perillen, davant del comportament dels que no ho són, i si continuen els fracassos no hi haurà altra solució que treure'ls-hi algunes de les tantes “raons” que avui continuament se'ls dona.

Cal no badar.

La nota més sortint del diumenge passat va ésser la “tunyi-na” que els bons aficionats de Reus obsequiaren a l'àrbitre del partit “Reus”-“Sant Andreu”; va ésser una carícia sense im-

portància, que només dugué les conseqüències de portar al bon senyor “delinqüent” a la casa de Socors, perquè li envenenava contínuament se'ls dona.

Cregueu—i us ho diem amb tota confiança—els compadim de debò aquests pobrets àrbrits.

MOTORISME

Nosaltres, que alguna vegada ens agrada inspeccionar un xic les coses, diumenge passat vàrem poguer observar als senyors organitzadors de les proves de l'Autòdrom de Terramar, que miraven enlaire i somreien de satisfacció com si es diguessin: “Tanmateix sembla que la negra se'ns ha escorregut”.

Gairebé que ja maliciem que d'ara en endavant, per a tenir seguretat del temps, els bons organitzadors esportius hauran d'esperar que els de l'autòdrom celebrin curses.

Tot canvia en aquest món. Que hi farem!

BOXA.

No sabem pas si el que passa dins la boxa es bogeria o alguna cosa per l'estil, però el cas és que no comprenem com els nostres organitzadors tinguin tants “quartos” per fer-se amos de tot. Sabeu quant donen pel “match” Ruiz-Ciclone? Més de trenta mil pessetes.

Davant d'això, qui és que no pensa agafar l'ofici del cop de puny?

Pel que toca a nosaltres, si no tinguéssim por de què ens fessin mal, tot seguit ens hi abocaríem.

Es una debilitat que tenim.

TEIXI

BICICLETES
 MOTOR
 Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

A una nina.

Los reys l'han portada; La feu trossos una noya. ¡Pobreta! Los Jochs florals La tenen sempre a la boca.

Al Paper de Estrassa.

No sempre llògich, al menos Ab son nom feu conseqüent, Se deva Paper de Estrassa Y va fer molt poch paper.

Als ornadors del carrer del Ginjol.

Servian per una cosa Que no 's pot donar a fer; Sa tomba, frente 'l Correo, Serveix ara pel mateix.

Los teatros de aquesta ciutat, varen gastar mes de lo que debian, lo dia dels Moris. Ne tenian prou ab un cartell pels cantons y un anunci als diaris, que digués: TEATROS DE BARCELONA.—Don Juan Tenorio.

Lo diumenge passat varen posar una nola en los cartells del Liceo, en la que 's venia a dir que 'l senyor Vianesi, entre altres variacions en la Marta, trouria la pandergia de la sinfonia per complaure al publich, faltant a lo que demana l' autor de l' opera.

Sapiga 'l senyor Vianesi que no 'ns té de fer combregar ab molas de molí, que ja sabem que l' autor de la Marta, en aquell punt demana tamboril y ferrats ó bè triangul, que es igual.

ENDEVINALLA.

La sol·lució de la Endevinalla se donará en pròxim número.

Modo per pesar lo fum de un cigarro.—Se pren un cigarro; se pesa; se fuma guardant lo la cendra; aquesta se pesa després; y la diferència de pes entre la cendra y 'l cigarro, es lo pes del fum.

La «Gaceta universal» ha publicat un almanach de mumium pels subscriptors y per un raietals que no ho son, que té nada menos que 38 pàgines a dugas columnas la major part. Ab los seus articles, poesias, epigramas y demés, s' hi pot passar un lluch rato molt distret.

Entre ells figura y 'l recomenem un article «Un grilo de alerta a los industrials de España» en el que demostra los resultats que reportan los espanyols que concorren a las exposicions estrangeras.

—Vol dir que tot aquet senyorío, ab tant luxu, va a véurer los moris, papà? pregunta va un noy lo dia dels Moris.

—Jo 'l diré, noy, contestá l' ininterrogat, aquet senyorío va a que 's vius lo vegia.

—Senyor Batista: ¿qué li va semblar del «Don Juan Tenorio» del Romea?

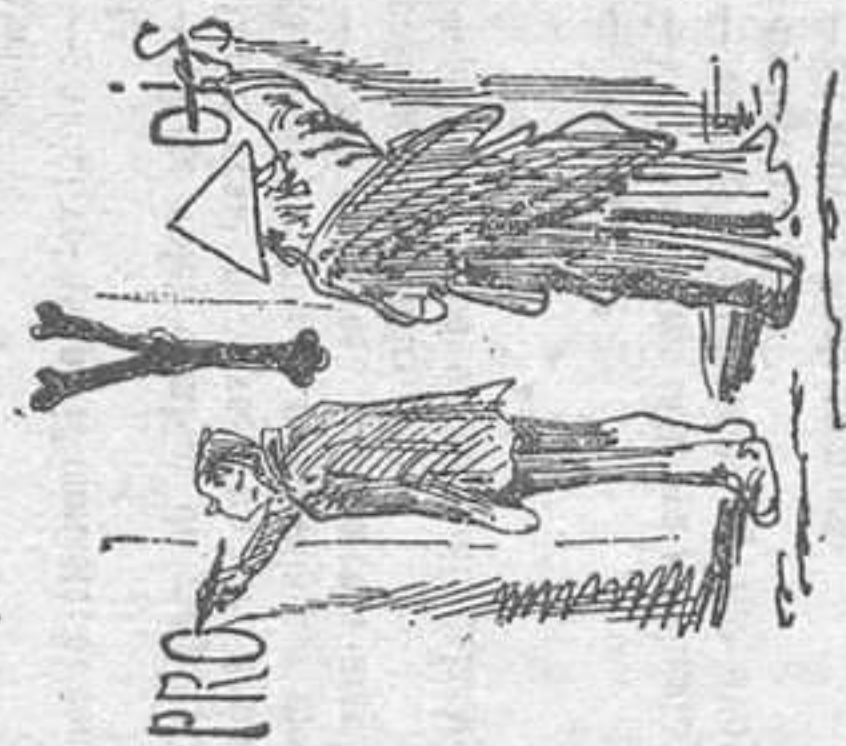
—Home, que no hi ha res que dir, perquè per poch que se 'n digués, fora massa. ¿Y vosté, que 'm diu del de 'l Principat?

—Segons diu vosté del Romea, si me embrutas l' enmascato.

—Si vol venir a casa a dinar tenim escudella com un cel, valenta olla y graciós platillo.

La escudella com un cel, era escudella d' estrelletas; la valenta olla, era que no tenia res de gallina; y 'l graciós platillo era un guisat d' arengadas molt saladas.

GEROGLIFICH.

La sol·lució del Gerooglifich se donará en lo pròxim número.

SÍMILS DEL CEMENTIRI.

¿En qué se sembla 'l cementiri a una que fa la sensible?

—En que té desmay.

¿En qué se sembla 'l cementiri al nas?

—En que té fossas.

¿En qué se sembla 'l cementiri a las monedas antiigas?

—En que hi ha coronas.

¿En qué se sembla 'l cementiri al comer?

—En que té caixas.

¿En qué se sembla 'l cementiri a la provincia de Barcelona?

—En que hi ha 'l clot.

Sol·lució a las xaradetas del número anterior.

I. Vin-do—II. Sol-ter.

Sol·lució al gerooglifich.

Guardat d' aygua que no corra y de gat que no miola.

XARADETAS.

I.

Hu y brs usa 'l cassador;

Un deu fais dos y terzer;

Dos y hu, prenda de roba.

Lo tot abunda en América.

II.

Lo primer fa 'l que paseja,

Y lo segon també ho fa,

Si vas aná al cementiri,

Lo meu tot vares trobar.

REFRA IL·LUSTRAT.

La sol·lució del Refra il·lustrat se donará en lo pròxim número.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona 1866.—Impremia de Xarcia Ramon y Compañía. Pasadjo de Escudellers, número 4.

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LIBRERIA ESPANYOLA

25.

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Amplo, 26,

y Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixará véurer cada semana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA.

Trimestre. 6 raleis.

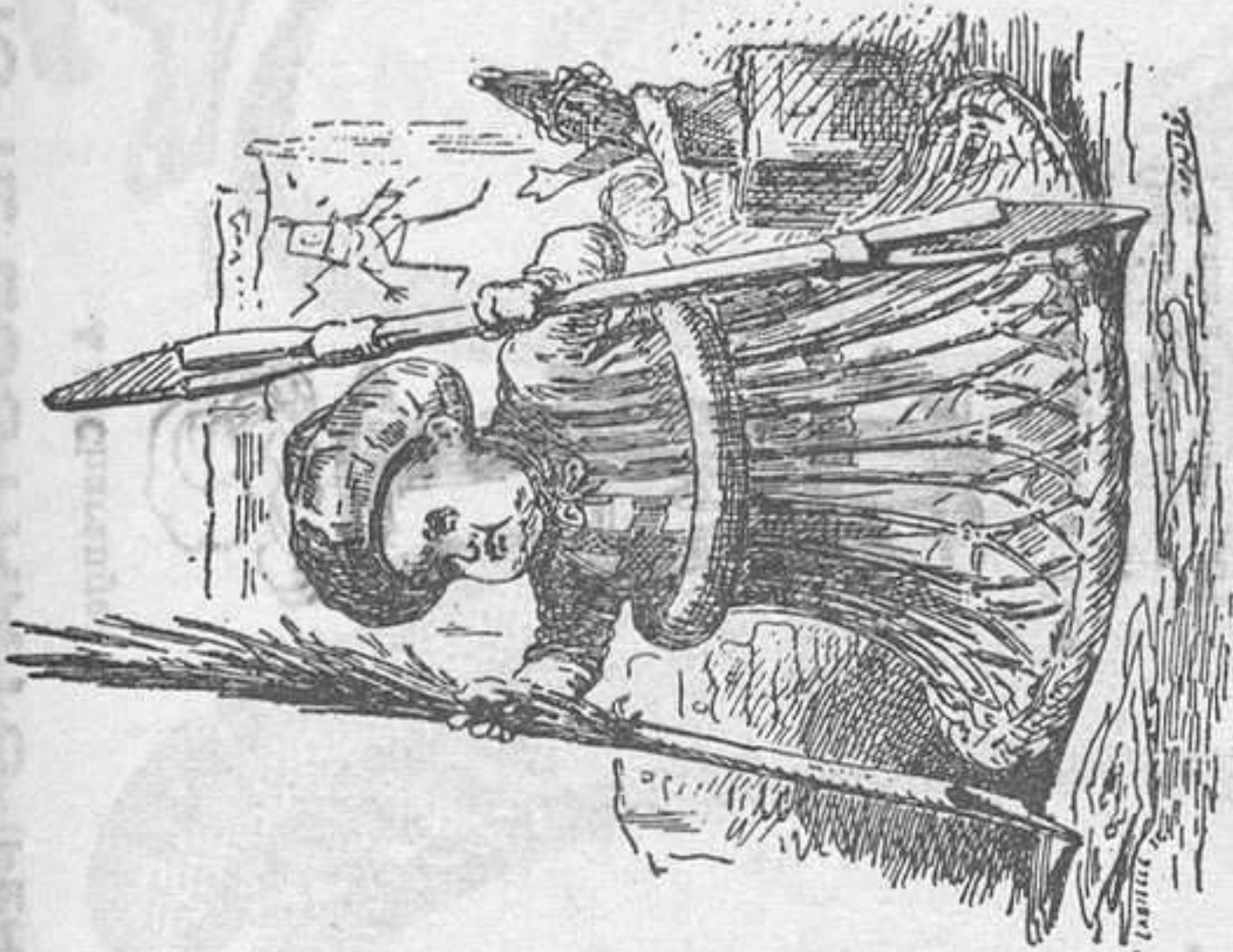
FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.

Trimestre. 6 raleis.

Un número sualio, 4 cuartos.

ADMINISTRACIO Y REDACCIO,

Carrer Amplo, 26. Libreria.

LO NOY DE LA MARE.

berse despullat y de mibar, contra sa costum, sona 'l firi, s' hi fira, escurantse ab deicta entre los llansols. Eén un badall, buía lo llum y se adormi.

Encara no havia aplegat los ulls, quan los hi féu tornar a obrir un airel, com si bagués deixat la finestra sense tancar. Se incorporá vivament, temerós d' un refredat, y job, maravilla! ¿Qué dirian que va véurer? Per mes que barrinen m' hi jugo un peix que no hi atinarán.

Los dos armaris ab llibres que adornavan las parels del seu estudi se havian allargat y desarrollat; convertinse ab uniformes fileras de ninxos y los lleteres de las obras de Hipócrates y de Hanneman se destacavan ab futuraris epítails sobre llosas de marbres ó ferrenaris colat. La taula-escritori mudada en panteon ostentava, en exemple dels llibres desparamentals y dels estultes, instrumens de torment y de martiri, copas de llègrimas, plats de fel y de suhor per aboni suravan cors destrouats; y sobre tot descollava lo cap de mort, símbol de ciencia ó de arpentement, ab sos tres forrats inflamats, tal com una olla que baguessin preparat los xitols pera dar espani.

Lo sofà, abont tant pacent havian passat la pena negra, semejava un polro inquisitorial é hi apareixia lligada ab grilles de ferro una calavera; las cadiras de negre encerat, figuravan petitas tombas sens inscripció, de vius que foren y passaren sense deixar recort, y fins las sabatas de simóla, ab que se abrigan los peus en las nits fredas de ivern havian cedit lo puesto a las humils creus de pi piniat de la fossa

comuna que imperfectament senvalan al pobre lo hec-abent reposan sos majors.

Lo desmay, sens dar sombra, indicava ab sas caigudas brancas lo puesto reservat a la materia; lo xipré pujava decreixent a lo alt, mostrantne sa carrera a l'esperit y 'l carrer llarch, indefinit, ineliminable, se confonia en la oscuritat com lo porvenir. Per sobre de tot un cel de color neutre que aixís llansava los apacibles raigs d' una posta de sol com la negror terrible de la suvolada que precedeix a la tempestat, y la terra, no existia; formávala un llach inmovil d' aygua féijida, sens boras ni fondo, de lo que s' hi desprecian vapors fosforíchs.

Lo Doctor contemplava ab terror tal espectacle, quan lo distraqué de son ensopiment un sonido, millor dirém: suoll, que al de uns forts escallos se assemejava, barrejat ab la monótona salmodia de las absollas. Lo sonoll aná acostantse y augmentant y ab ell s' aproximaren fentes visibles multitud de fantasmes en professó interminable, de desigual estatura, emboicadas ab cobralits blancs, que en son estrem se perdian de vista.

Sas caras cada vérickas demolayán lo subiment y lo dolor, mes no resignat, sino iracundo y ansiós de venjansa. En sas mans de lavera aguantavan útils é instrumens de cirujia de asquetosa vista: bisturins, estisoras, llances, redomas, globulos, ayguas y xeringas. Avansaren com el alach contra lo doctor y d' ell s' apoderaren y comensaren a posarli venlozas, cautenis y vendatres, li ferren tragar pidoras; lo purgaren per alt y per

EPITAFIS ILLUSTRATS (PER T. PADRÓ.)

Al Gat dels freres.

Modest, insignificant,
De pretensions molt petites,
Los que van saber sa mort,
Se adonaren de sa vida.

Al Embustero.

Nasqué de no sé quants pares;
Dides va tonine dos,
Pero per falta de llei
No va passar del bressol.

A Sancho Panza.

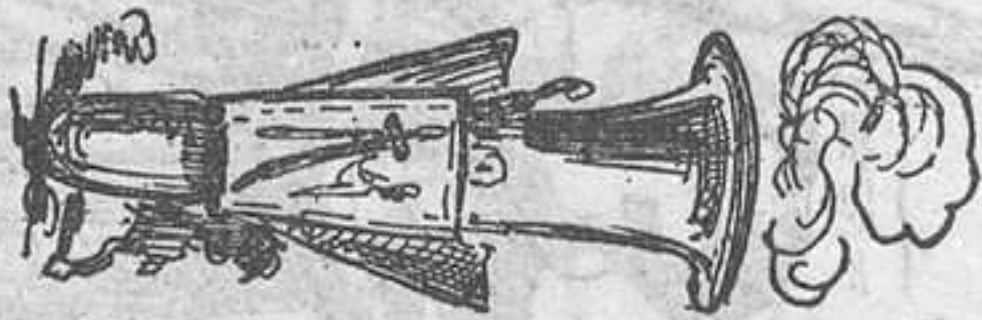
Ab molts fueros va venir
Y de sí massa pagat,
Aquest peïdet sepulcrí
Va costar-li a n' ell, mil rals.)

Al Bertoldo.

Va criticat ab rabó
Un drama: s' ho mereixia,
Y anuncià sa malaltia
«La campanya de la Unió.»

A la Charanga.

Lo qui té esp, no se 'l veu,
Y ell demostrà tant això,
Que als jugadors atacava
Y ell usava 'ls pitjors joels.

A un Tros de Paper.

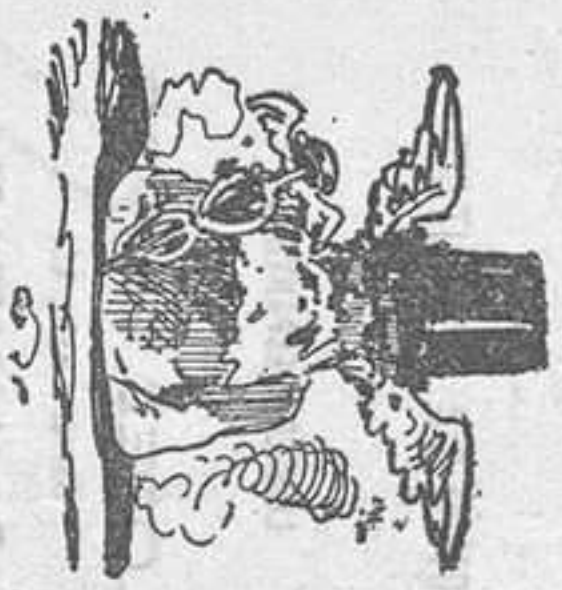
Lo recort de sa vida encara dura,
Sempre alegre, trempat y lent xibarri,
A l' hora menys pensada... ¡el altre barri!
Ell mateix se carà la sepultura.

Al Telegrafo.

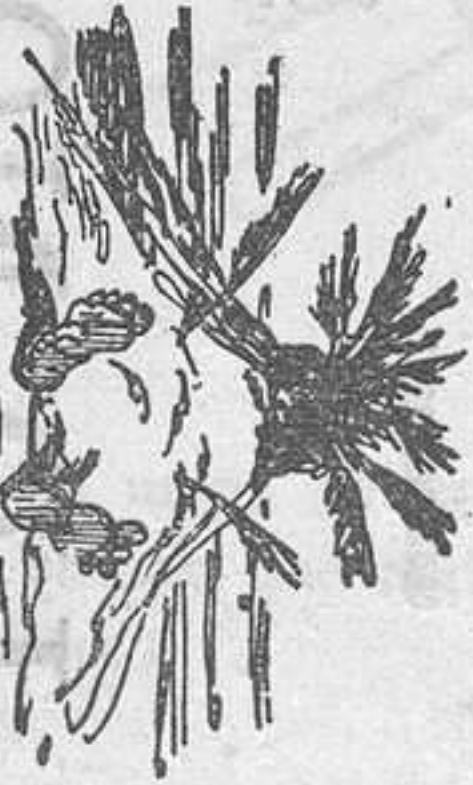
Vingué la mort ab sa dalle
Y li va segar lo pal,
La tomba d' aquet diari
Se trova en lo principat.

Al Comers de Barcelona.

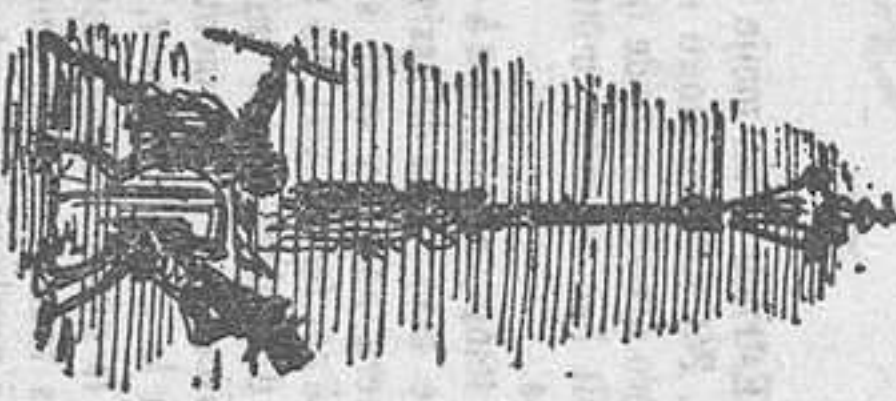
Lo Comers de Barcelona
No va poder fer comers,
Y va perdre l' existencia
Tot buscant lo tant per cent.

Al Stigle XIX.

De molts que escriuenhi devian
Civava tota una colla
De noms, que fama tenian,
Pero 's dels noms no escribian.
Y 's noms, no engruixan cap oïlla.

A la Inimicació pública.

¡Alerta 'l que aquí camina!
Lo llun públichi aquí es.
Patien, que no s' hi veu res:
Perque ell mateix s' hi lletamina.

Al Estiu.

Sobre un munt de fulles seques,
Alas de mosca y mosquit,
Hi ha un ventall y un jipi-japa:
Aquí descansa l' Estiu.

LO NOY DE LA MARE.

Que a ella sapre li regalavan
Quan ja passava dels trenta,
Per ferse la deliciada;
Las flors, volen dir las flors
Que cap jove li tirava.
Volen dir las F. P. D.
EMMANOVA. PER D. (canyaneta.)
Un sepulturera.

Lo carrer de Fernando, lo passeig abont las
vesprades d' irerri hi van las nenas per cassar
y los jovers per gosar de bones vistas y mi-
llors miradas, cada dia augmenta en luxe de
boligas.

L' acreditada confiteria de n' Massana ha
decretat l' ensansa y l' ha portat a cap d' una
manera digna.

Allí ho 'n veiguan mes de pastas y confi-
luras de tota mena, cepsas de totes formes,
per tots los gustos y capritjos, licors delicats,
fornajets y llargonissas.

Qualsevol que s' vulguia casaró lingua de
balejar, no té mes que anarsen allà y... Pero
lo millor serà que hi envii per lo que se l'
hi ofereixia, perque allí no sabria que triar
de tant que hi veuria.

Ademes del bon gust ab que està arreglada
la confiteria, hi ha esposada una obra per la
que nosaltres, que som catalans ab tots los
ets y us, no podem menos de felicitar al se-
nyor Massana y a quants hi han pres part en
la direcció y concció, que tots son fills de
Catalunya.

Nos referim al *Fueller jurant al Consell
de Cent que defendrà los drets y llibertats del
poble davant de D. Fernando I de Arago.*
Lo quadro està ben disposat, las figuras ben
acabadas y propiament vestidas. En una pa-
rtaleta es lo millor que hem vist en lo seu gé-
nero. Veginho a veurer, que 's hi agrada-
rà molt.

Lo per molts anys lo veyor Massana con-
tinua despatxant panallets y confitures de
la manera que ho fa.

UNA TOMBA.

Jo heu diré en aquesta tomba
Lo que vol significarse.

Una dona rica y vellà,
Tota sola hi descansa,
Que dos nebots li portaron
Ab la tristesa a la cara.

Molt lleig, molt soltera
Ab gnans de ser casada.
Lo *marbre blanc* vos indica
La llançura de sas canas.

Lo *rope* vol esprerar
Que no era picada d' arnas,
Sino que era la verola.
Lo que l' hvia picada;

Lo *damny*, vol dir, *deanys*

UNA CARBASSA AL CEMENTIRI.

A LA QUE ME LA DONÀ.

Me vas dar carbassa forta
Passejantots pel Camp sant,
Y vaig comprendre al instant
Que eras una mosca morta.
Sentintme xascos tant forts
No sapigué lo que dirhi:
Eram ditore 'l cementiri
Y quele moré entre 's morts.

Tant mort, que si entve arbrve y arbre
Posarme allavors volhi,
La gent tota allí 'm prenia
Per una estitua de marbre.

¡Tu encara ho prens a nabans!
Encara tu hi possas greix!
¡Al cementiri mateix
Vaig enterrar ma esperansa!

¡Ja sé, ja, que vas dient
Que vas triat 'l llech millor
Perà dir al meu amor:
Requiescat in pace. Amen!
LO CARBASSERAT.

Lo dimecres varem anar a veurer lo «hon
Giovanini» al Liceo, y a la veritat, tot ab nos
nos va semblar una mica magrel.

En Viarelle, en Bocolini, en Peill y la Pascal
varen surtintem molt bé, pero 's altres y la
alegoria final que s' havia anunciat ab *bonbu*,
no varen satisfer del tot.

Tal vegada dependgué això del *corro-cin*
ab que s' posà en escena y en las funcions
successivas millorant la eescució.
Veurem.

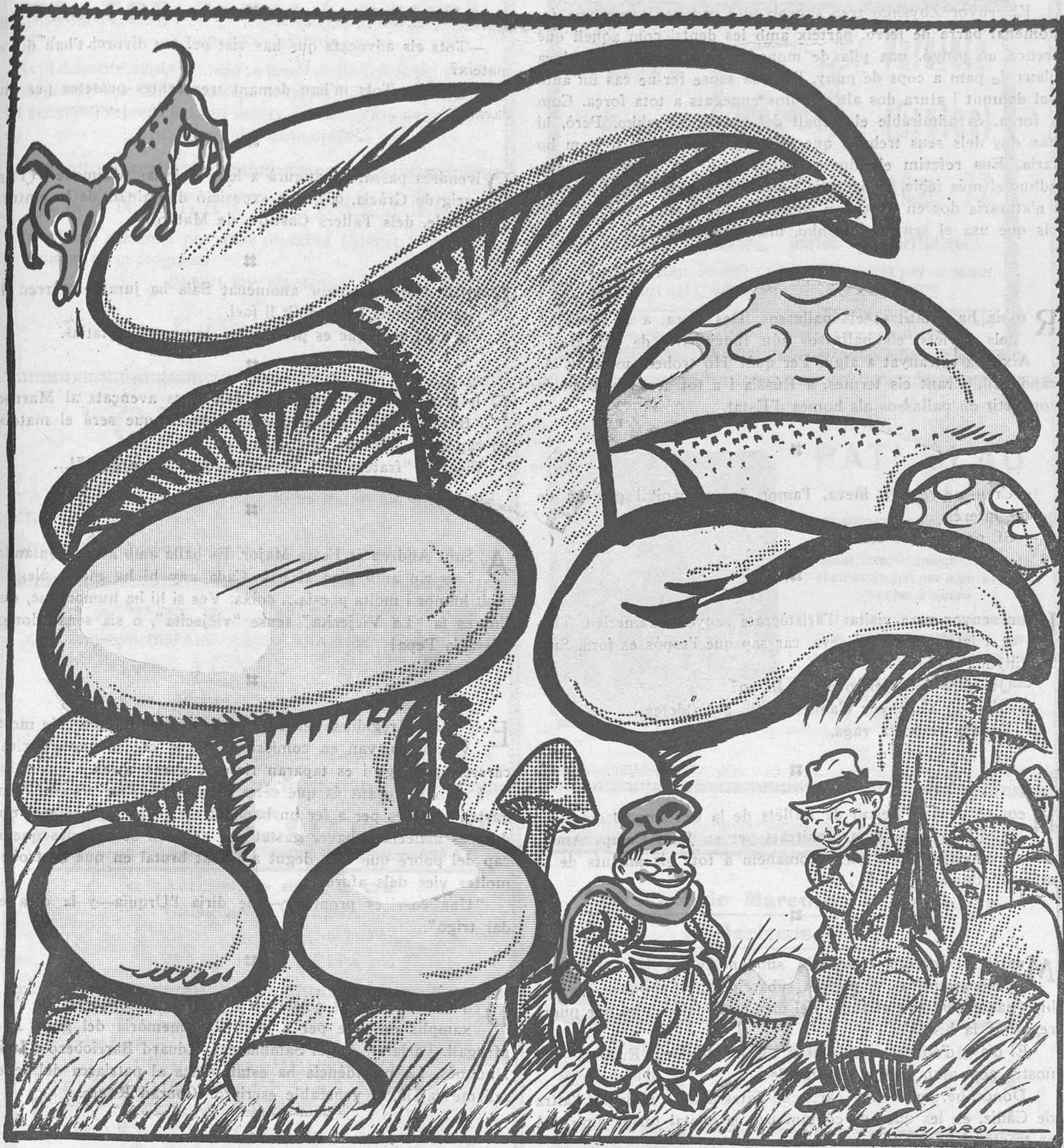
—¡I varen arradar los panallets, lo dia
de Tots Sants, senyora Rosa?
—Sí, senyora, pero 'm varen comensar a
incomodar los grossos.

—¿Com vols dir, los panallets grossos?
—Vull dir los *panellons*.
—Ja li sé un remey segur.
—Diguemli.
—Passat l' ireri li diré, que ara no
electe.

EPÍGRAMAS.

—Anet aloria 'sentint?
Que la bossa algú no estiri,
Que pels *Morts*, al cementiri
Se té de fer lo cap riu.

—A en Batista poble jove!
Al clot lo portan demà.
—¿Al Clot? jo hi he anat avuy.
—Vull dir que 'l van a emerrar.

FRUITA DEL TEMPS

—Aquest any han vingut més tard. Ja no els esperàvem!
 —Sempre s'han d'esperar, noi! S'ha de tenir confiança.

Diuen, també, que la conferència era per a explicar-li la gran harmonia de l'Ajuntament i com està content dels regidors

El senyor Xirivies era un dentista de gran fama. Un dia, com tants altres, el seu fill li demanà diners. I ell respongué:
 —Diners, encara? M'arruïnes, fill meu. Pensa al preu de quins sofriments han estat guanyats aquests diners que tu lances!

El número del 15 d'octubre del "Teatro", de Buenos Aires, reproduïx, traduïts, un article del nostre col·laborador "Fidel Grifol" i una crítica del nostre "Bob".
 Ens en felicitem.

A l'"Olympia", on hi ha una excel·lent companyia de circ, hi ha actuat l'atleta campió del món, el senyor Zbyshko, dit l'"home de ferro".

Diuen que al senyor Marfà ara li sap greu haver dimitit la presidència de la Diputació. El càrrec li anava bé, i ara comença a tenir una anèmia!

Ha tornat de Suïssa l'alcalde senyor baró de Viver, que com tothom sap, hi anà a cercar gel per un gran monument de la Plaça de Catalunya que fa l'insuperable senyor Nebot.

Però l'alcalde, per a fer més dret, ha tornat de Suïssa per Madrid. I, per anar més depressa, s'hi ha aturat, a Madrid.

Diuen que ha conferenciat amb el senyor Martínez Anido.

El senyor Zbyshko trenca groixudes cadenes, torça una fenomenal barra de ferro, parteix amb les dents, com aquell que trenca un pinyó, una pila de monedes de cinc cèntims, clava claus de pam a cops de puny, li passa sense fer-ne cas un auto pel damunt i atura dos altres autos engegats a tota força. Com a força, és admirable el treball del senyor Zbyshko. Però, hi han dos dels seus treballs que no tenen cap mèrit; tothom ho faria. Ens referim els dos exercicis amb els autos. Tothom, àdhuc el més feble, es deixaria passar un automòbil per damunt i n'aturaria dos en marxa, si aquests autos fossin, como ho són els que usa el senyor Zbyshko, uns "Studebaker".

Rússia ha estatitzat els pallassos. Des d'ara, a la república dels soviets, els pallassos són funcionaris de l'Estat.

Això ha estranyat a algú. Per què? Ho trobem molt bé. Al capdavant, girant els termes, a Rússia i a tot arreu haurien de convertir en pallassos als homes d'Estat.

—Creu-me, amiga meva, l'amor és un capital que ha de portar interès.

—Sí, però tu fas usura.

Un senyor va a visitar l'aristòcrata senyora Camerieu. Truca a la porta a casa seva, car sap que l'espòs es fora. Surt la minyona a obrir.

—Quí diré a la senyora que hi ha?

—Digui-li, el senyor d'aquest estiu a Caldetes.

—Es una resposta vaga.

Hem rebut un "Recull de Ballets de la Cerdanya i del Rosselló", bellament harmonitzats per en Joan Camps Amar. Es un excellent obra que recomanem a tots els amants de la música popular.

Mentre el govern concedeix subvencions a la Companyia Transatlàntica i li permet subscripcions públiques, els pobres passatgers són víctimes del més escandalós crim que pugui registrar la història.

El dia 4 d'aquest mes sortí el "Reina Victòria Eugènia" del nostre port amb destí a Montevideo.

Doncs, bé, tenim dues cartes en dates una de Màlaga i l'altra de Càdiz, en les que ens comuniquen la brutal forma amb què es tracta el passatge de tercera.

Ultra de donar pèssim menjar i escàs, els cambrons estan plens de porqueria.

No sabem pas si el govern dóna els milions per la correspondència, pels emigrants o per les xinxes.

Creiem que són per les bestioletes.

I es parla de regeneració i de reformes de lleis!... Voleu més vergonya que aquesta?

Sembla que els cercadors de rovellons han fet el ridícul aquest any. Un amic de casa, que viu als afores, va agafar la cistella i les criatures i anà al bosc.

El bo del cas és que regirà fondalades, xirigais, solanes i aubagues del bosc i trobà un sol rovelló.

Però no va queixar-se del tot, perquè a falta de rovellons va agafar un refredat, que, per ara, és l'alegria d'un sens fi de farmàcies.

Demanen padrina de guerra Lluís Gonzalo Bach, Francesc Valiente Gil, Joan Chaparro Castilli i Pau Hernández Jiménez, que es troben a Dar Quebdani (Melilla).

—Tots els advocats que has vist pel teu divorci t'han dit el mateix?

—Sí, tots. Tots m'han demant tres centes pessetes per endavant.

Divendres passat s'inaugurà a les "Galerías Malmedé" (Pas-seig de Gràcia, 68), una exposició d'originals de la pintura del retaule, dels Tallers Castillo, de Mataró.

El fill d'aquell senyor anomenat Sala ha jurat el càrrec de gentil home. Bon profit li faci.

Vet aquí amb què es preocupen els nostres rotatius.

Les francesos van retirant-se dels llocs avançats al Marroc. Bé: ja queden les tropes espanyoles, que serà el mateix. Al capdavant tots són fills de mare.

Visca la "fraternité"! Visca les bales "dum dum"!...

Sant Andreu és Festa Major. Es balla amb abric i bufanda, i es riu amb glaç al nas. Cada any hi ha molta alegria, molt humor i molta poesia... coixa. Vés si hi ha humorisme, que fins es fa "La Viejecita" sense "viejecita", o sia sense dones. Visca la Pepa!

Les nostres regidors, per a fer contents als "nandus" de molts Vilatotxes, van en comissió, fent-los creure que s'obriran carrers, passeigs i es taparan rieres i altres coses.

I el més xocant és que certs propietaris s'ho creuen i fins gasten pessetes per a fer un banquet als regidors; pessetes que després maleeixen haver gastat per no obrir-se res més que el cap del pobre que cau, degut a l'estat brutal en què es troben moltes vies dels afores.

"Una cosa es prometer—que diria l'Urquía—y la otra es dar trigo".

Demà, diumenge, es celebrarà al teatre de l'Esquerra de l'Aixamplis un acte per a enaltir la memòria del gran Pi i Margall. Parlaran Angel Samblancat, Eduard Barriobero i Julià Nougués. La presidència ha estat oferta al patriarca del federalisme català, el venerable escriptor Conrad Roure.

Ha caigut el govern francès. Sembla que això té molta importància. Res, és la vida, uns governs cauen i els altres s'aguanten.

Correspondència

M. T. S.: No pot anar, ni a l'Almanac, ni al periòdic. Té poca gràcia.—Oncle Maties: Bé: N. M.: Anirà, però, no ens podíeu donar coses més humorístiques?—Tayo: Però, és que de debò creieu que us publicarem el vostre dibuix? — C. J., escriptor: Només podem aprofitar una de les tres poesies. Ho sentim molt, tractant-se d'un escriptor de la vostra categoria.—Rabosse: Ho sentim molt, però també és dolent aquest altre vostre dibuix.—Sagristà sense feina: Anirà, però espereu-vos.—Mister Lehey: Aquest cop heu tingut poca gràcia.—Un lector: No hem entès la vostra lletra.—F. D.: No anirà.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia Catalana

Avui dissabte, tarda: Funció en honor de l'Avellí Artis; 50 representació de la seva famosa comèdia, «Senv i amor, amo i senyor» i represa del seu sàinet en dos actes, de grandíols èxit, «Les noies enamorades»

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Grans funcions per avui dissabte i demà diumenge, figurant en el programa

CANVI DE CAMISES

i
EL PREU DE L'OR

Grandiosos èxits.

OLYMPIA

TEMPORADA DE CIRC

La millor companyia de circ equestre que s'ha vist a Barcelona.

Dissabte i diumenge, tarda i nit, extraordinàries funcions

TATRE «NUEVO»

Gran companyia HISPANO-AMERICANA d'operetes de la genial tiple argentina **AGNÉS BERUTTI**

Exit de la opereta

LA MASCOTITA

Aquest teatre està dotat de calefacció central.

Eden Concert

Music-Hall de primer orden - Asalto, 12 - Teléfono 3332 A.

GRANDIOSO ÉXITO DE

GEORGINA VIOLETA

y

MARY PALMERITA

POMPEYA

Popular Music-Hall

◇◇

Teléfono 2438 A.

PROGRAMA MONSTRUO

70 ESCULTURALES ARTISTAS 70

FLORY - DEODIMA - PALACIO - ELOFRANCH

CONDESITA ZOE-BELLA DORITA

Hoy, sábado, debut de LAS DAISES payasas de baile

Cabaret LA BUENA SOMBRA 3, Ginjol, 3.

Centre d'alegria, bon humor i dones boniques.

Orquestrina Jazz-band «La Buena Sombra»

40 tanguistes, 40: «Cuadro flamenco»

El gran saló de billars i tresillo ha sigut concorregut per la joventut «chic» de Barcelona, mereixent els elogis de la concurrència.

ROYAL CONCERT

MARQUES DEL DUERO, 106

ÉXITO: **CARMEN RODRIGUEZ**

M. SOLDEVILA ◇◇ **C. FRANCO**

LA GRECO

Cabaret

de la

Muerte

Paralelo

(Grutas)

núm. 72

Exhibición macabra, tétrica y horripilante

Es necessiten 30.000 caixes de morts pel consum diari del CABARET DE LA MUERTE

NOTA: El que sufra de afección cardíaca o sea impresionable absténgase de visitarlo, pues pasaría un mal rato.

PAT! BLAU

PELAI, 1

Local completament reformat, el més adequat per a passar les vetlles d'hivern

Totes les nits grans concerts pels eminents professors senyors Escolá, Tormo i áceres

Única casa que gasta la riquíssima llet de les «Lleteries de Catalunya»

OSTRAS de Marennes y Arcachón

:-: Mariscos, etc. :-:

La Ostrícola Marennaise

VENTAS AL POR MAYOR Y DETALL

Boquería, 27

Teléfono 2785 A.

Si heu de comprar un sueter i voleu trobar un bon assortit amb millors preus, visiteu els aparadors de

L'ATLANTIDA

SASTRERIA I CAMISERIA

Sant Pau, 56 i 58

En vista de la numerosa clientela que acude diariamente

La casa del aficionado

Rambla de las Flores, 10

T. S. H.

ha abierto una Sucursal en la

Rambla de las Flores, 26

donde tendrá mucho gusto en servir los encargos que se le hagan, así como consultas técnicas y consejos prácticos.

Ha llegado la nueva remesa de galena Radiosa

OPINIONS

A LA PLAÇA DE CATALUNYA

Escultura d'istiu..... ara que vè l'hivern.